

KØBENHAVNS KOMMUNE
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Folkesundhed København

NOTAT

AIDS-Fondet
Sex & Samfund
LGBT Danmark
HIV Danmark

11-09-2015

Sagsnr.
2015-0165771

Dokumentnr.
2015-0165771-7

Sagsbehandler
Melissa Holmes

Udkast til udmøntningsplan for seksuel sundhed 2016-19

Københavns Kommunes nuværende plan for seksuel sundhed udløber med udgangen af 2015. En plan for den fremtidige udmøntning af midlerne forelægges Sundheds- og Omsorgsudvalget den 22. oktober 2015. Forud for udvalgsbehandlingen ønsker forvaltningen at indhente bemærkninger fra de relevante organisationer på området.

Derfor fremsendes hermed en opsummering af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens analyse af status og udvikling for københavnernes seksuelle sundhed. På baggrund af de identificerede udfordringer har forvaltningen udarbejdet et udkast til udmøntning af midlerne, som ligeledes fremgår.

Bemærkninger til forslag til udmøntningsplanen bedes sendt til Sundheds- og Omsorgsforvaltningen Att. Jaqueline Weber, E51S@suf.kk.dk samt Lotte Larsen cn1e@suf.kk.dk **senest mandag den 28. september 2015.**

Med venlig hilsen

Katrine Schjøning

Folkesundhedschef

**Folkesundhed
København
Center for Sundhed**

Sjællandsgade 40
Bygning H, 3 sal
2200 København N

Telefon
3530 3561

E-mail
Z13S@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290359

www.kk.dk

Baggrund for forslag til udmøntningen

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har analyseret status og udvikling for københavnernes seksuelle sundhed med henblik på at udmøntningen tager afsæt i de største udfordringer. Analysen og forvaltningens vurdering er opsummeret i det følgende.

Klamydia

- Klamydia er den hyppigste sexsygdom blandt danske unge i alderen 15-29 år
- Incidensen er stigende på landsplan
- Fra 2013 til 2014 har stigningen i antallet af fundne tilfælde været størst blandt de 20-29 årige
- København er den by, hvor der findes flest tilfælde af klamydia
- I København er incidensen 33,4 per 1000 unge mellem 15 til 29 år, hvor den på landsplan er 24,6
- Mænd diagnosticeres i mindre grad end kvinder
- Længerevarende informationsindsatser, seksualundervisning til unge (også efter grundskolen), herunder unge med minoritetsetnisk baggrund har en effekt i forhold til udbredelsen af sexsygdomme.

Derfor...

- Fortsættes og udvides muligheden for gratis klamydia hjemmetest – og oplysningsindsatsen målrettes mænd
- Fortsættes den supplerende seksualundervisning i 6. – 10. klasse i regi af Sex og Samfund
- Fortsættes forebyggelsesindsatsen målrettet 15-29 årige i regi af Sex og Samfund

Kondylomer

- Kondylomer er også kendt som kønsvorter og skyldes smitte med HPV
- Forekomsten er størst blandt unge under 30 år.
- Antallet af personer, der bliver behandlet for kondylomer er faldende
- Faldet kan til dels tilskrives indførslen af HPV-vaccinen
- Kondomer og slikkelapper er den mest effektive forebyggelsesmetode.

Derfor...

- Iværksættes ingen specifikke indsatser vedr. kondylomer, men emnet indgår i seksualundervisningen i regi af Sex og Samfund

HIV/AIDS

- Der lever ca. 6000 mennesker med hiv-infektion i Danmark – ca. 5500 er diagnosticeret
- Årligt findes der 200-300 nye tilfælde af hiv-smittede i Danmark.
- Flere andre europæiske lande oplever en stigning i antallet af nydiagnosticerede hiv-positive mænd, hvilket vurderes at hænge sammen med højrisikoadfærd som følge af stoffer, der øger lysten til sex
- I 2014 var 61 % af de ny-diagnosticerede med hiv danskere, mens 39 % var indvandrere
- På landsplan fastslås 62 % at være blevet smittet med hiv-infektionen i Danmark, mens 37 % angives at være blevet smittet i udlandet
- Forekomsten er størst blandt MSM og etniske minoriteter fra højdendemiske områder som Afrika syd fra Sahara og Sydøstasien
- Smittespredningen i Danmark sker hovedsageligt blandt MSM
- I 2014 havde 78 af de 192 nydiagnosticerede med hiv bopæl i Københavns Kommune- heraf var 17 heteroseksuelt smittet, 2 intravenøst og 57 MSM
- Fra 2013 til 2014 er der sket en stigning på 10 personer af MSM, der har bopæl i Københavns Kommune, og som er blevet smittet i Danmark (antal 41)
- Som forebyggelsesmulighed målrettet MSM er kondomer, rådgivning og testning anbefalet.
- De heteroseksuelt smittede etniske minoriteter må opspores i højere grad eksempelvis ved ankomst til Danmark.

Derfor...

- Flyttes og opprioriteres hiv opsporing målrettet etniske minoriteter fra AIDS-Fondet til kommunens etniske sundhedsformidlere. Indsatsen udvikles i tæt samarbejde med AIDS-Fondet. AIDS-Fondet beholder midler til øget testaktivitet.
- Fortsættes hiv opsporingen målrettet mænd der har sex med mænd i regi af AIDS-Fondets test- og rådgivningsklinik Checkpoint
- Nedjusteres distributionen af gratis kondomer til mænd der har sex med mænd, således der kun i meget begrænset omfang uddeles gratis kondomer på barer mv., mens distributionen fortsættes og målrettes på relevante sex-mødesteder i København som fx Amager Fælled, hvor flere biseksuelle mænd kommer

- Fortsættes distribuering af kondomer til organisationer, væresteder o. lign, der henvender sig til udsatte borgere som stofmisbrugere, sexarbejdere mv.

Gonoré

- Forekomsten af gonoré er stigende blandt MSM og heteroseksuelle
- Hovedparten af de smittede har bopæl i Københavnsområdet
- Incidensen per 10⁵ er i København by 27,3 mod 8,8 på landsplan
- Smitte med gonoré øger risikoen for at blive smittet med hiv
- Korrekt og konsekvent anvendelse af beskyttelse ved sex anbefales.

Derfor...

- Indgår gonoré i seksualundervisningen i regi af Sex og Samfund

Syfilis

- Som sygdom var syfilis næsten udryddet i 1990'erne
- Siden årtusindskiftet har sygdommen været i stigning
- Forekomsten af syfilis ses hovedsageligt hos MSM
- I København by er incidensen på 17,5 per 10⁵, hvorimod der på landsplan er tale om en incidens på 6,3
- Kondomer anbefales som forebyggelsesmetode.

Derfor...

- Fortsættes test af syfilis i forbindelse med hiv test i regi af AIDS-Fondets Checkpoint

Provokerede aborter

- Antallet af aborter er faldet stødt i alle aldersgrupper
- Antallet af aborter blandt 15-19 årige er faldet med ca. en tredjedel i København fra 2009 til 2013
- Incidensen blandt denne målgruppe er fortsat højere i København end i resten af landet
- Tendens til at unge med kort eller ingen uddannelse får flere aborter end øvrige unge
- Indvandrere og deres efterkommere har en betydelig højere abortkvotient end etnisk danske kvinder.

Derfor...

- Målrettes den supplerende seksualundervisning til 6. – 10. klasser i regi af Sex og Samfund fremover skoler med høj grad

af elever med anden etnisk baggrund end dansk samt skoler i områder med stor andel af kortuddannede

- Kan der eventuelt udleveres gratis prævention til udsatte unge i regi af enten Ungemodtagelsen, Headspace eller præventionsklinikken i Sex & Samfund

Seksuel trivsel

- Homoseksuelle kvinder mindre tilfredse med deres seksualliv end heteroseksuelle kvinder
- Andelen af homoseksuelle mænd, der har nedsat sexlyst, er større end blandt heteroseksuelle mænd
- Tendens til at biseksuelle kvinder og homoseksuelle mænd oftere har dårligere mentalt helbred end heteroseksuelle kvinder og mænd
- Transpersoner, særligt unge, har dårligere mentalt helbred end andre
- At være hiv-smittet kan medføre problemer for sexlivet og seksualitet i form af blandt andet manglende lyst, seksuelle vanskeligheder samt overvejelser vedrørende sikker sex ved nye partnere
- Svangerskab og fødsel ofte en langvarig indvirkning på pars seksualliv, og 50 % af alle par er ikke vendt tilbage til samme niveau for seksuel aktivitet som før svangerskabet
- 8-10 % af en fødselsårgang bliver i dag skabt ved hjælp af assisteret befrugtning, og som resultat heraf går en større andel af par i dag i fertilitetsbehandling. På trods heraf oplever 30 % aldrig en fødsel, og processen kan have alvorlige psykiske og sociale konsekvenser for både kvinder og mænd, da følelser som sorg, vrede og fortvivlelse er involveret.
- Som ældre kan hormonelle og aldersrelaterede forandringer have negativ indflydelse på det seksuelle samliv.

Derfor...

- Kan der iværksættes særlige trivselsinitiativer målrettet en eller flere af disse målgrupper

Konkret forslag til udmøntning

Table 1: Udmøntningsplan for seksuel sundhed 2016-2019

Budgetpost 1000 kr. (2015 P/L)	2015	2016	2017	2018	2019	Fordeling
Hiv opsporing mænd, der har sex med mænd	642	750	750	750	750	AIDS-Fondet
Hiv opsporing etniske minoriteter	255	300	300	300	300	KK
Supplerende seksualundervisning 6.-10. klasse	950	950	950	950	950	Sex & Samfund
Forebyggelse målrettet 15-29 årige samt klamydia-hjemmetest	682	750	750	750	750	Sex & Samfund
Evaluering					400	KK
Kondomudlevering	150	250	250	250	250	AIDS-Fondet 100 KK 150
Fertilitet	51					KK
Ældres seksuelle sundhed	153					KK
Seksuel sundhed for kvinder, der har sex med kvinder	102					AIDS-Fondet
Prioriteringsrum		516	516	516	166	KK
I alt		3.516	3.516	3.516	3.516	
<i>Øvrige midler</i>						
Kondomudlevering til mænd, der har sex med mænd (Overførselssag 2015)	180					AIDS-Fondet
Rådgivning for transpersoner (Overførselssag 2015)	87	88				AIDS-Fondet
Styrket hiv forebyggelse Checkpoint 2015-2017 (Budget 2015)	400	400	400			AIDS-Fondet
Seksuel sundhed for kvinder, der har sex med kvinder (Budget 2014)		850	450			AIDS-Fondet

Seksuel sundhed for kvinder, der har sex med kvinder (Budget 2014)		150	150			Sex & Samfund

